

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

ЗБІРКА ТЕЗ ТА СТАТТЕЙ
науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПОЛТАВА
19-20 жовтня 2023 року

Редакційна колегія:

Вячеслав ЖДАН – головний редактор

Галина ЄРОШЕНКО – заступник головного редактора

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – відповідальний редактор

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ». – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2023. – 207 с.

6. Шепітько В.І. Профорієнтаційна робота співробітників кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету / Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Якушко О.С., Пелипенко Л.Б., Вільхова О.В., Скотаренко Т.А. // Вісник проблем біології і медицини. – 2022. № 1 (163). С. 199–202.

Шинкевич В.І., Удальцова К.О.

Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

ДО ПИТАННЯ ПРЕЦИЗІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В ПАРОДОНТОЛОГІЇ

Вступ. Прецизійна (або персоніфікована) медицина (ПМ) передбачає секвенування генів і аналітику великих даних для створення конкретних методів лікування та стратегій профілактики захворювань для певних груп людей на основі генетичних факторів, факторів навколишнього середовища та способу життя, а не окремих пацієнтів [1]. ПМ вважається медициною майбутнього.

Мета. Окреслити сучасний стан питання щодо відомих кластерів метаболоміки при запаленні ясен (гінгівіт, індукований біоплівкою) для визначення вектору майбутніх досліджень.

Результати. Дослідження генетичних варіацій цитокінів, хемокінів, які залучені до запалення чи деструкції, демонструють роль генетичних поліморфізмів у схильності до запалення ясен, спричиненого нальотом, але остаточний зв'язок ще не з'ясований: і через обмежену кількість досліджених генних локусів і малу кількість пацієнтів. Запальна відповідь може динамічно модулюватися епігенетичними процесами: тобто під впливом факторів навколишнього середовища, таких як дієта, мікробні інфекції, сигаретний дим і діабет, без будь-яких мутацій у ДНК. Але, з огляду на високу поширеність гінгівіту та пародонтиту, навряд чи діагностика зможе базуватися виключно на генетичному/епігенетичному профілюванні [2].

Тим не менше, накопичено багато даних щодо ферментів й інших метаболітів у слині, ясенній рідині та крові пацієнтів з гінгівітом. Застосована методологія протеомного профілювання дуже різниться від дослідження до дослідження, що не дає можливості для практичного застосування, разом з такими причинами як неоднорідність визначення діагнозу гінгівіт, вибір місця для відбору зразків, методи відбору зразків. Тим не менше, варіації протеоміки запалення ясен можуть полегшити ідентифікацію осіб, чутливих до пародонтиту.

Вивчення клітинно-специфічної омїки – наступний крок на шляху до персоніфікованої медицини, тому що саме клітина є джерелом [3]. Дослідження CD68+ CD163+ макрофагів (які сьогодні визнано основними клітинами, які

керують імунними і запальними відповідями на внутрішнє мікрооточення і зовнішні сигнали) у тканині ясен при пародонтиті демонструє широку варіабельність серед пацієнтів, підтверджуючі концепцію персоніфікованого підходу в лікуванні [4,5].

Висновки. Накопичені дані 1) відображають неоднорідність клініки, і відповіді на лікування серед пацієнтів з клінічним діагнозом гінгівіт; 2) додають розуміння щодо схильності, тонкощів патогенезу, прогнозу; 3) надають нові мішені для лікування; 4) і, головне, забезпечують напрямки подальших досліджень.

Список використаних джерел.

1. Langreth R, Waldholz M. New era of personalized medicine: targeting drugs for each unique genetic profile. *Oncologist*. 1999;4(5):426-7.
2. Trombelli L, Farina R, Silva CO, Tatakis DN. Plaque-induced gingivitis: Case definition and diagnostic considerations. *J Clin Periodontol*. 2018; 45(Suppl 20): S44–S67.
3. Delhalle S, Bode SF, Balling R, Ollert M, He FQ. A roadmap towards personalized immunology. *npj Syst Biol Appl*. 2018;4(9).
4. Shynkevych VI, Kolomiets SV, Kaidashev IP. Effects of l-arginine and l-ornithine supplementations on the treatment of chronic periodontitis: A preliminary randomized short-term clinical trial. *Heliyon*. 2021;11(7):e08353.
5. Shynkevych VI, Kolomiets SV, Kaidashev IP. Azithromycin with scaling and root planing versus scaling and root planing alone in the treatment of periodontitis: A randomized controlled trial. *The Saudi Dental Journal*. 2023;in press.

Янко Н.В., Каськова Л.Ф., Хміль О.В.

Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Другий рік продовжується війна з Росією. Здебільшого, викладачі взаємодіють із іноземними студентами із використанням різноманітних навчальних платформ в інтернеті. Також завдання надсилаються на електронну пошту. Лише певна частина іноземних студентів відвідує практичні заняття в Полтавському державному медичному університеті. На клінічних кафедрах університету онлайн заняття проводяться за допомогою відеоконференцій не тільки з усним опитуванням, а й з демонстрацією викладачами фото клінічних випадків, учбових відео різних діагностичних та лікувальних маніпуляцій, підбірки рентгенологічних знімків, фото пацієнтів, яким надавали

Соловійова Н.В., Кузнецова Т.Ю., Акімов О.Є., Міщенко А.В., Назаренко С., Костенко В.О.	152
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРИ ВИКЛАДАННІ КОМПОНЕНТИ «ПАТОФІЗІОЛОГІЯ» У ЗВО	
Ткаченко П.І., Попело Ю.В., Лохматова Н.М., Білоконь С.О., Доленко О.Б., Коротич Н.М., Гоголь Я.А.	154
ПРОВОКУЮЧІ ЧИННИКИ ВИНЕКНЕННЯ ГОСТРИХ ГНІЙНИХ ОСЕРЕДКІВ ЩЕЛЕПНО ЛИЦЕВОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ У ДІТЕЙ	
Улановська-Циба Н.А., Єрошенко Г.А., Ваценко А.В., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Кінаш О.В., Шевченко К.В., Григоренко А.С. Донець І.М.	156
СУЧАСНІ РАЦІОНАЛЬНІ ШЛЯХИ ІНТЕГРАЦІЇ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ З ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	
Устенко Р.Л., Шерстюк О.О., Каценко А.Л.	158
ПОНЯТТЯ «ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ» В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ	
Хапченкова Д.С., Дубина С.О., Бондаренко С.В.	160
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	
Шарлай Н.М., Соколенко В.М., Весніна Л.Е., Тончева К.Д.	161
ВПЛИВ АНТРОПОГЕННИХ ЧИННИКІВ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Волошина О.В., Дубінін Д.С., Данилів О.Д.	164
МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Вільхова О.В., Рудь М.В., Дубінін Д.С.	169
РОБОТА СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ СПРИЯЄ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Пелипенко Л.Б., Волошина О.В., Данилів О.Д.	173
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Пелипенко Л.Б., Левченко О.А., Вільхова О.В., Волошина О.В., Рудь М.В., Дубінін Д.С., Данилів О.Д.	177
ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ СПРИЯЄ ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВИЗНАЧЕННЮ МОЛОДІ	
Шинкевич В.І., Удальцова К.О.	181
ДО ПИТАННЯ ПРЕЦИЗІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В ПАРОДОНТОЛОГІЇ	